

Влада на Република Северна Македонија
Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој

Врз основа на член 9 став 1 точка б од Законот за ратификација на Секторската спогодба меѓу Владата на Република Македонија и Европската комисија за воспоставување на одредби за управување и спроведување на финансиската помош на Унијата за Република Македонија според Инструментот за претпристапна помош во областа на политиките за „Земјоделство и рурален развој“ (ИПАРД) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/2016), врз основа на Дел II мерка Инвестиции во материјални средства на земјоделски стопанства точка 11 од Програмата за користење на средствата од Инструментот за претпристапна помош за рурален развој на Европската Унија (ИПАРД) за период 2014-2020 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 177/2016), и врз основа на член 6 од Уредбата за начинот и постапката за користење на финансиска поддршка за мерките за рурален развој финансирани од програмата ИПАРД 2014-2020 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2016) и член 4 од Уредба за изменување и дополнување на уредбата за начинот и постапката за користење на финансиска поддршка за мерките за рурален развој финансирани од програмата ИПАРД 2014-2020 („Службен весник на Република Северна Македонија бр. 58/2019)

Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој

на 29 февруари 2020 година објавува

ЈАВЕН ПОВИК бр.01/2020

за доставување на барања за користење на средства по мерка 1 Инвестиции
во материјални средства на земјоделски стопанства“

од

ИПАРД Програмата 2014-2020

ДЕЛ I

1. Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој (во понатамошен текст: Агенцијата) како надлежна институција и договорен орган за спроведување на Инструментот за претпристапна помош за рурален развој на ЕУ (ИПАРД) ги повикува сите заинтересирани физички и правни лица од Република Македонија да достават барања за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020 за следнава мерка:

Мерка 1. Инвестиции во материјални средства на земјоделските стопанства

2. Финансиската поддршка за овој Јавен повик е составена од 75% средства обезбедени од Инструментот за претпристапна помош за рурален развој на Европската Унија (ИПАРД) согласно Финансиската Спогодба 2014-2020 и 25% средства обезбедени од Буџетот на Република Македонија.

3. **Финансиски средства по поединечно барање** се доделуваат како неповратна финансиска поддршка (грант) во износ од:

3.1. 60% од вредноста на вкупно прифатливите трошоци на инвестициите за мерка Инвестиции во материјални средства на земјоделски стопанства. Процентот се зголемува до 65% за инвестиции во земјоделски стопанства предложени од страна на млади земјоделци (физички лица на возраст од 18 години до 40 години на денот на поднесување на барањето за финансиска поддршка) и 70% за инвестиции во земјоделски стопанства во планинските области.

4. **Крајниот рок за поднесување на барањата е 14 април 2020 година**

Вкупната финансиска поддршка во рамките на овој јавен повик изнесува 9.216.693 евра или 568.147.394 денари.

5. **Подигнување на обрасци и упатства:**

Потребните обрасци од „Барањето за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020“ како и „Упатство за корисници на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020“ за секоја мерка одделно во кој се содржани сите информации за критериумите, условите за прифатливост на проектите и условите за финансирање и останати информации кои се неопходни за изготвување на барање за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020, Упатство за изготвување на Деловен План / Технички Предлог Проект, Упатства за издавање на неопходната документација од надлежните институции и останати корисни информации во електронска верзија може да се превземат на веб-адресата на Агенцијата: www.ipardpa.gov.mk.

Печатените обрасци од барањето за користење на средства по мерка 1 од ИПАРД Програмата 2014-2020 и Упатство за корисници на средства по мерка 1 од ИПАРД Програмата 2014-2020 може да се подигнат директно во Агенцијата на адреса: Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, бул. 3-та Македонска бригада бр.20, (згр. Македонија Табак блок Ц), 1000 Скопје и во најблиските регионални центри или работни единици на Агенцијата за поттикнување на развој во земјоделството секој работен ден од 8:30 до 16:30 часот. (Листата на регионални центри или работни единици на Агенцијата за поттикнување на развој во земјоделството со податоци за контакт е објавена на веб-адресата www.ipardpa.gov.mk).

6. **Начин на поднесување на барањето:**

Барателот треба да пополни и поднесе Барање за користење на средствата од ИПАРД Програмата 2014-2020 за поединечна мерка 1 - Инвестиции во материјални

средства на земјоделските стопанства“, и придружна документација како што е наведена во овој Јавен Повик.

Пополнетото барање за користење на средства по мерка 1 од ИПАРД Програмата 2014-2020 и целокупната документација се доставуваат во затворен плик со назнака на предната страна на пликот во горниот лев агол „НЕ ОТВАРАЈ“ за Јавен оглас ИПАРД број 01/2020 и назначување на мерката за која се поднесува барањето. Барањето може да се достави по пошта како препорачана пратка или лично во писарницата на Агенцијата.

Напомена: Заради извршувањето на контролата на терен од страна на Агенцијата потребно е барателот да има кај себе копии од целокупната документација доставена до Агенцијата.

Подетални информации на контакт тел. (02) 3097-460 или на контакт е-маил адреса: ipardpa.info@ipardpa.gov.mk и на веб-страната: www.ipardpa.gov.mk.

ДЕЛ II

ИНВЕСТИЦИИ ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА

1. Финансиската поддршка за мерка 1 „Инвестиции во материјални средства на земјоделските стопанства“ е наменета за соодветни инвестиции кои се однесуваат на следните приоритетните сектори: растително производство, сточарско производство, преработка и директен маркетинг на сопственото земјоделско производство на земјоделското стопанство, производство на енергија од обновливи извори за сопствена потрошувачка.

2. Тип на инвестиција

а. Растително производство: (1) житарици, (2) индустриски и фуражни култури, (3) градинарски култури (вклучувајќи и компир), (4) повеќегодишни култури (овоштарници, вклучувајќи и трпезно грозје, маслинки, медоносни дрвја (за производство на мед) и (5) лозја;

б. Сточарско производство: (1) Говеда (за млеко и гоење), (2) свињи (за репродукција и гоење), (3) овци и кози (за млеко и гоење), (4) живина (за производство на месо – бројлери, и кокошки несилки);

в. Преработка и директен маркетинг на сопственото земјоделско производство на земјоделското стопанство (Директен маркетинг се однесува на активности поврзани со земјоделските производи произведени на земјоделското стопанство, подготовка, директна продажба и други маркетинг активности на земјоделското стопанство, вклучително и за преработени производи на земјоделското стопанство: (1) млеко и млечни производи, (2) месо и месни производи; (3) овошје и зеленчук, вклучувајќи и компири, печурки и мешункасти култури; (4) жита, мелничарски производи и производи од скроб; (5) растителни и животински масла и масти; (6) шира од грозје, сок од грозје, вино и оцет.

г. Производство на енергија од обновливи извори за сопствена потрошувачка, преку обработка на растителни и животински производи од примарна и секундарна биомаса (освен биомаса од рибни производи) за производство на биогаз и/или биогорива, користење на сончева енергија, ветерници, геотермална енергија итн.

НАПОМЕНА: НАБАВКА НА ТРАКТОР НЕ Е ПРИФАТЛИВ ТРОШОК ВО ОВОЈ ЈАВЕН ПОВИК!

3. Корисници

Следните типови на корисници може да аплицираат и да користат поддршка од оваа мерка:

I. Земјоделски стопанства

II. Задруги

- I. Земјоделски стопанства, кои се регистрирани во Единствениот регистар на земјоделски стопанства (ЕРЗС) во МЗШВ во согласност со Законот за земјоделство и рурален развој.

Земјоделско стопанство може да биде регистрирано во ЕРЗС како семејно земјоделско стопанство претставувано од физичко лице или индивидуален земјоделец или како земјоделско стопанство претставувано од правно лице.

- Физичко лице е член на семејно земјоделско стопанство кое е овластено, од страна на сите други членови од земјоделското стопанство, да го претставува земјоделското стопанство пред надлежните органи и да управува со него. Овластениот претставник и останатите членови на земјоделското стопанство мора да живеат на иста адреса која е наведена како седиште на земјоделското стопанство, без оглед на локацијата на земјоделскиот имот (земјиште и објекти).
- Индивидуален земјоделски производител е физичко лице кое се занимава со земјоделство за негови нејзини лични потреби како сопственик на земјоделскиот имот или кој има право на користење на земјоделски имот добиено преку склучување законски договор со нејзиниот сопственик и е регистриран во Регистарот на индивидуални земјоделци при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство или како Индивидуален земјоделски производител во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување. Индивидуалниот земјоделски производител е регистриран како семејно земјоделско стопанство во ЕРЗС.
- Правен субјект кој го претставува земјоделското стопанство регистриран во Централен Регистар согласно закон за трговски друштва на Р.М.

- II. **Задруга** која е регистрирана во Централниот регистар според Законот за задруги која примарно се занимава со земјоделска дејност,

преработка на земјоделски производи и/или услуги кои се директно поврзани со земјоделските активности.

Задругата која се занимава примарно со земјоделско производство треба да биде регистрирана согласно со Законот за земјоделски задруги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 23/2013, 51/2015, 193/2015 и 39/2016) и/или да биде регистрирана во Регистарот на Земјоделски задруги при МЗШВ.

4. Критериуми за прифатливост

- Сите баратели кои аплицираат за инвестиции поврзани со растително производство во времето на поднесување на барањето треба да покажат постоење на обработливо земјоделско земјиште регистрирано во Системот за идентификација на земјишни парцели (СИЗП) со минималната големина во зависност од видот на растително производство кое е предмет на инвестиции како што е наведено во табелата подолу.
- Сите баратели кои аплицираат за инвестиции поврзани со сточарското производство треба да покажат постоење на минимален број на добиточни единици (ДЕ) регистрирани во Регистарот за идентификација на животните воден од страна на Агенција за храна и ветеринарство (АХВ) пред поднесување на барање на исплата со минимална големина во зависност на дејноста на сточарското производство која е предмет на инвестиција како што е наведено во табелата подолу.
- Баратели кои со инвестицијата започнуваат да се занимаваат со сточарско производство или не го исполнуваат минималниот капацитет на ДЕ можат да аплицираат и да користат поддршка, ако со реализација на инвестицијата ги достигнат минималните капацитети во однос на ДЕ, што јасно треба да биде наведено во Техничкиот Предлог Проект/Деловен План.

КРИТЕРИУМИ ЗА ПРОИЗВОДНИ КАПАЦИТЕТИ НА БАРАТЕЛОТ

ПРИОРИТЕТЕН СЕКТОР		Минимум обработлива површина/производствен капацитет регистриран во СИЗП/АХВ
РАСТИТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО	Повеќегодишни растенија (култури) и оранжери	Мин. 0,3 ха

	Градинарско производство на отворено	Мин. 0,5 ха
СТОЧАРСКО ПРОИЗВОДСТВО	Говеда	5 Добиточни единици (ДЕ)*
	овци и/или кози	1,5 Добиточни единици (ДЕ)
	свињи	8 Добиточни единици (ДЕ)
	Живина (со исклучок на патки, гуски, мисирки, фазани, ноеви, ему и бисерки)	10 Добиточни единици (ДЕ)

*Добиточните единици се пресметуваат согласно Анекс бр, 11 од ИПАРД ПРОГРАМАТА 2014-2020.

Сите баратели кои планираат инвестиции во земјоделска механизација во моментот на аплицирање потребно е да покажат минимум 1 ха обработливо земјоделско земјиште под растително производство регистрирано во Системот за идентификација на земјишни парцели (СИЗП).

Барателите, покрај тоа што треба да покажат регистрирани производни капацитети во СИЗП потребно е да докажат сопственост или право на користење на земјиштето со приложен имотен лист кон барањето како и договор за закуп со времетраење не пократко од 7 години. Договорот за закуп, времетраењето и површината на која се однесува договорот задолжително треба да биде впишан во имотниот лист.

Корисниците се должни да ги евидентираат сите промени на производните капацитети во Единствен регистар на земјоделски стопанства и во Системот за идентификација на земјишни парцели и/или Регистарот за идентификација на животни особено оние промени кои се резултат на реализираната инвестиција пред поднесување на конечно барање за исплата.

Одговорното лице во правното лице или земјоделската задруга/носителот на земјоделското стопанство:

- треба да докаже дека има завршено минимум средно образование или високо образование преку диплома/сертификат или
- треба да докаже минимум 3 години работно искуство од областа на земјоделско производство, преработка или услуги поврзани со земјоделството (докажано преку доказ за професионално работно искуство или преку доказ како корисник на националните програми

за поддршка во земјоделството и руралниот развој или други прифатливи писмени докази).

- треба да достави потврда издадена од Агенција за вработување на Република Северна Македонија дека барем еден од управителите на правното лице, кои го застапуваат правното лице во постапката пред Агенцијата, е во редовен работен однос во правно лице кое се јавува како барател на финансиската поддршка или е ангажиран со договор во времетраење не пократко од времетраењето на договорот за финансиска поддршка склучен со Агенцијата.

5. Висина на финансирање

Минималната вредност на прифатливи трошоци по поединечен проект изнесува 3.000 евра во денарска противвредност.

Максималната вредност на финансиска поддршка по корисник не може да надмине 1.500.000 евра во денарска противвредност за целиот период на спроведување на ИПАРД Програмата 2014-2020.

Вкупната финансиска поддршка (75% од ЕУ фондовите + 25% национално кофинансирање) нема да ја надминуваат горната граница од 60% од вкупните прифатливи трошоци на инвестициите.

Овој процент на кофинансирање ќе се зголеми до:

- 65% за инвестиции во земјоделски стопанства предложени од страна на млади земјоделци (физички лица на возраст од 18 години до 40 години на денот на поднесување на барањето за финансиска поддршка);
- 70% за инвестиции во земјоделски стопанства во планинските области.

Процентот на кофинансирање ќе се зголеми за 10 процентни поени за делот од инвестицијата кој се однесува на:

- Инвестиции во системи за складирање и управување со арско ѓубре (пример: третман, понатамошно користење и сл.);
- Инвестиции за подобрување на ефикасноста во употребата на азотни ѓубрива (пример: намалена употреба, опрема за прецизна употреба на ѓубрива и сл.);
- Инвестиции во објекти/опрема чија цел е подобрување на енергетската ефикасност (пример: употреба на градежни материјали кои ја намалуваат загубата на топлина);

- Инвестиции во објекти/опрема за производство на био-енергија во случај на обработка на производите (суровините) опфатени со Анекс I од Договорот со ЕУ (обработка на животинска или растителна примарна и секундарна биомаса)
- Инвестиции во објекти/опрема за производство на енергија од другите обновливи извори на енергија за задоволување на сопствените потреби за енергија на земјоделското стопанство;
- Инвестиции во објекти/опрема за третман на отпадни води/канализација.

Напомена: Зголемувањето на процентот на финансиската поддршка за 10 процентни поени се однесува само за делот на инвестицијата заради кој се врши зголемувањето на поддршката, а не за целосно предложената инвестиција.

6. Листа на потребни документи

Согласно Законот за изменување и дополнување на законот за основање на Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 190/2019) целокупната документација подолу наведена во овој јавен повик потребно е да биде доставена во моментот на поднесување на барањето за финансиска поддршка, во спротивно барањето ќе биде одбиено.

Долунаведените документи кои се доставуваат во прилог на барањето за користење на средства од ИПАРД Програмата (2014-2020) треба да се оригинал или копија заверена на нотар, доколку не е поинаку определено покрај самиот документ. Доколку документацијата е на друг јазик истата треба да биде придружена со превод на македонски јазик заверен од овластен преведувач. Документите кои што се издаваат врз основа на јавните книги или востановен систем на евиденција не треба да бидат постари од три месеци сметано од денот на објавување на јавниот повик, со исклучок на документите кои го потврдуваат исполнувањето на обврските за платени даноци и придонеси кој не треба да биде постар од еден месец сметано од денот на објавување на јавниот повик.

- 1. ЦЕЛОСНО ПОПОЛНЕТО БАРАЊЕ ЗА МЕРКАТА ИНВЕСТИЦИИ ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА**
- 2. КОПИЈА ОД ЛИЧНА КАРТА ИЛИ ПАСОШ ОД ОДГОВОРНОТО ЛИЦЕ НА БАРАТЕЛОТ**
- 3. ТРАНСАКЦИСКА СМЕТКА НА БАРАТЕЛОТ (КОПИЈА)**
- 4. ИЗЈАВА НА БАРАТЕЛОТ ДЕКА НА КРАЈОТ НА ИНВЕСТИЦИЈАТА ЌЕ СЕ РЕГИСТРИРА ВО РЕГИСТАРОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ СТОПАНСТВА**

(Овој документ се доставува во случај кога барателот предлага нова инвестиција во сточарското производство).

5. ДОКАЗ ЗА ЗАВРШЕНО ОБРАЗОВАНИЕ (НАЈМАЛКУ СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ) НА БАРАТЕЛОТ-ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИЛИ ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ ИЛИ ЗЕМЈОДЕЛСКА ЗАДРУГА, ИЛИ МИНИМУМ 3 ГОДИНИ ИСКУСТВО ВО ЗЕМЈОДЕЛСКО ПРОИЗВОДСТВО, ПРАБОТКА ИЛИ УСЛУГИ ПОВРЗАНИ СО ЗЕМЈОДЕЛСТВО ИЛИ ДОКАЗ ЗА ПОСЕТЕНА ОБУКА ОД ЗНАЧЕЊЕ НА ИНВЕСТИЦИЈАТА, ИЛИ ПОТПИШАНА ИЗЈАВА ДЕКА БАРАТЕЛОТ СЕ СОГЛАСУВА ДА УЧЕСТВУВА НА ПРОФЕСИОНАЛНА ОБУКА ОД ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИНВЕСТИЦИЈАТА
6. КОПИЈА ОД АКЦИОНЕРСКА КНИГА И ПРОПРАТНО ПИСМО (Овие документи се задолжителни во случај кога барателот е акционерско друштво).
7. ПОТВРДА ДЕКА НАЈМАЛКУ ЕДНО ОДГОВОРНО ЛИЦЕ Е ВО РЕДОВЕН РАБОТЕН ОДНОС ВО ПРАВНИОТ СУБЈЕКТ ИЗДАДЕДЕНА ОД АГЕНЦИЈАТА ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ИЛИ ДОКАЗ ДЕКА НАЈМАЛКУ ЕДНО ОДГОВОРНО ЛИЦЕ Е АНГАЖИРАНО СО ДОГОВОР, ИЛИ ПОТВРДА ДЕКА НАЈМАЛКУ ЕДНО ОДГОВОРНО ЛИЦЕ Е ПРИВРЕМЕНО ВРАБОТЕНО ВО ПРАВНИОТ СУБЈЕКТ ИЗДАДЕДЕНА ОД АГЕНЦИЈАТА ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА (Потврдата е задолжителна во случај кога барателот има регистрирано фирма односно во случај на нова инвестиција еден од овие документи треба да биде доставен до крајот на инвестицијата).
Под нова инвестиција се подразбира инвестиција предложена од ново регистрирана фирма која сеуште нема поднесено годишна даночна пријава или постоечка фирма која предлага инвестиција во сосема нова дејност, пример: фирмата се занимава приоритетно со производство на млеко а предлага инвестиција во подигање на овошни насади.
Во случај кога барателот ќе го достави договорот, одговорното лице мора да биде регистрирано во Агенцијата за вработување како привремено вработен во фирмата-барател.
(Потврда дека одговорното лице е во редовен работен однос е задолжително за барателите: правни лица и задруги).
8. ДОКАЗ ЗА ПОДМИРЕНИ ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА ДАНОЦИ, ПЕНЗИСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРУВАЊЕ И ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ ИЗДАДЕН ОД УЈП.
9. ИЗЈАВА НА БАРАТЕЛОТ ДЕКА НА КРАЈОТ НА ИНВЕСТИЦИЈАТА ЌЕ БИДЕ РЕГИСТРИРАН ЗА ВРШЕЊЕ НА ДОПОЛНИТЕЛНА ДЕЈНОСТ (ЗА

ПРЕРАБОТКА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ) НА ЗЕМЈОДЕЛСКО
СТОПАНСТВО

(Овој документ е задолжителен во случај кога барателот е семејно земјоделско стопанство кој предлага нови инвестиции односно барателот не е регистриран за вршење на дополнителна дејност во моментот на поднесување на барањето).

10. ДОКАЗ ДЕКА БАРАТЕЛОТ НЕ Е ВО ПОСТАПКА НА СТЕЧАЈ, ИЗДАДЕН ОД ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РСМ.
11. ДОКАЗ ДЕКА БАРАТЕЛОТ НЕ Е ВО ПОСТАПКА НА ЛИКВИДАЦИЈА ИЗДАДЕН ОД ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РСМ.
12. ДОКАЗ ДЕКА ПРОТИВ БАРАТЕЛОТ НЕ Е ИЗРЕЧЕНА ПРЕКРШОЧНА САНКЦИЈА ЗАБРАНА НА ВРШЕЊЕ ПРОФЕСИЈА, ДЕЈНОСТ ИЛИ ДОЛЖНОСТ И ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА ЗА ВРШЕЊЕ ОДДЕЛНА ДЕЈНОСТ, ИЗДАДЕН ОД ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РСМ.
13. ИМОТЕН ЛИСТ ЗА ОБЈЕКТ, И/ИЛИ ЗА ЗЕМЈИШТЕ
Напомена: Во случај доколку има договор за закуп кој е предмет на инвестиција истите треба да бидат прибележани во имотниот лист.
14. ДОГОВОР ЗА ЗАКУП ЗА ОБЈЕКТ И/ИЛИ ЗЕМЈИШТЕ
Договор за закуп за објект и / или земјиште се доставува доколку се планира инвестиција на објект и/или земјиште кои се изнајмени.
15. ДОГОВОР ЗА КОНЦЕСИЈА НА ЗЕМЈИШТЕ
Договор за концесија на земјиште се доставува доколку се планира инвестиција на земјиште кое се користи под концесија.
16. ДОКАЗ ЗА РЕДОВНО ПОДМИРЕНИ ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОР ЗА КРЕДИТ ВО СЛУЧАЈ КОГА БАНКАТА ИМА ВОСПОСТАВЕНО ЗАЛОГ ВРЗ ИМОТОТ, ВПИШАН ВО РЕЛЕВАНТНИОТ ИМОТЕН ЛИСТ, ПРЕДМЕТ НА ИНВЕСТИЦИЈА.
17. ДОЗВОЛА ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ВОДА ЗА НАВОДНУВАЊЕ ИЗДАДЕНА ОД АД Водостопанство ИЛИ МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ.
Напомена: овој документ треба да се достави во случај на инвестиција во системи за наводнување.
18. ПОТВРДА ЗА ПЛАТЕНИ ОБВРСКИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ВОДА ЗА НАВОДНУВАЊЕ ИЗДАДЕН ОД АД Водостопанство ИЛИ МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ.

Напомена: овој документ треба да се достави во случај на инвестиција за надградба/рехабилитација на постоечки системи за наводнување а се поврзани со колективните системи за наводнување на АД Водостопанство.

19. РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЕН ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ИЛИ
РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЕН ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА СО ОДОБРЕН АКЦИСКИ ПЛАН, ИЛИ
А ИЛИ Б ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА, ИЛИ
ОДОБРЕНО БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА А ИЛИ Б ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА, ИЛИ
БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЕН ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ИЛИ
ПОТВРДА ДЕКА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО СТОПАНСТВО (БАРАТЕЛОТ) НЕ Е ОБВРЗАН ДА ИЗГОТВИ ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Документот се однесува на целокупното земјоделско стопанство.

Документот е издаден од страна на локалната самоуправа или Министерството за животна средина и просторно планирање;

Документот се однесува за баратели кои имаат регистрирано или предлагаат инвестиции во производство на млеко, месо, јајца, постбербени активности и преработка на земјоделски производи на земјоделското стопанство.

20. ИЗЈАВА НА БАРАТЕЛОТ ДЕКА Е ЗАПОЗНАТ СО УСЛОВИТЕ ПРОПИШАНИ ВО ЛИСТАТА НА ПОСЕБНИ МИНИМАЛНИ УСЛОВИ ЗА ДОБРА ЗЕМЈОДЕЛСКА ПРАКСА И ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОБЈАВЕНИ ВО „СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА БР. 178/2015“ И ДЕКА ИСТИТЕ ЌЕ ГИ ПОЧИТУВА И СПРОВЕДУВА НА ЦЕЛОТО ЗЕМЈОДЕЛСКО СТОПАНСТВО ПРЕД ДОСТАВУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ИСПЛАТА.

21. ЕДНА ПОНУДА ИЗДАДЕНА ОД ДОБАВУВАЧ ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ (ФУНКЦИОНАЛНО ЗАВИСНИ) СО ИЗНОС ПОМАЛ ОД 10.000 ЕВРА ПРИДРУЖЕНА СО ТЕХНИЧКА СПЕЦИФИКАЦИЈА И ИЗЈАВА ЗА ЗЕМЈА НА ПОТЕКЛО ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ

22. ТРИ ПОНУДИ ИЗДАДЕНИ ОД РАЗЛИЧНИ НЕЗАВИСНИ ДОБАВУВАЧИ ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ (ФУНКЦИОНАЛНО ЗАВИСНИ) СО ИЗНОС ПОГОЛЕМ ОД 10.000 ЕВРА ПРИДРУЖЕНИ СО ТЕХНИЧКА СПЕЦИФИКАЦИЈА И ИЗЈАВА ЗА ЗЕМЈА НА ПОТЕКЛО ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ.

Напомена: ставките/групата на ставки од еден добавувач не треба да бидат вештачки поделени со вредност под 10.000 евра со цел прибирање само една понуда.

Доколку ставките се меѓу себно функционално зависни, пример претсатвуваат една производна целина, а се издадени од еден добавувач, ќе се третираат како една група на ставки.

23. КОПИИ ОД ЛИЦЕНЦИ ЗА ГРАДБА ЗА РЕЛЕВАНТНАТА КАТЕГОРИЈА НА ГРАДБА ЗА СЕКОЈ ПОНУДУВАЧ
24. КОПИЈА ОД ДОКУМЕНТ КОЈ ЌЕ СОДРЖИ ПОДАТОЦИ ЗА СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА ЗА СИТЕ СТРАНСКИ ДОБАВУВАЧИ/СТРАНСКИ ПОНУДИ
25. КОПИЈА ОД АКЦИОНЕРСКА КНИГА ЗА СИТЕ ПОНУДУВАЧИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРАНИ КАКО АКЦИОНЕРСКИ ДРУШТВА
26. ИЗЈАВА ОД БАРАТЕЛОТ СО ОБЈАСНУВАЊЕ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА ИЗБОР НА КОНКРЕТНАТА ПОНУДА ВО СЛУЧАЈ КОГА ИЗБРАНАТА ПОНУДА НЕ Е СО НАЈНИСКА ЦЕНА

Напомена: во споредба на цените се земаат цените без изразен ДДВ.

27. ДОГОВОР ЗА ОПШТИ ТРОШОЦИ
Договор се доставува доколку општите трошоци не се реализирани и не се исплатени
28. ФАКТУРА ЗА ОПШТИ ТРОШОЦИ
Фактура се доставува доколку општите трошоци се реализирани и исплатени
29. ИЗВОД ОД БАНКА СО КОЈ СЕ ПОТВРДУВААТ ПЛАТЕНИТЕ ОПШТИ ТРОШОЦИ
Доколку општите трошоци се реализирани и исплатени, тогаш се доставува извод од банка
30. ЕДНА ПОНУДА ИЗДАДЕНА ОД ДОБАВУВАЧ ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ ЗА ОПШТИ ТРОШОЦИ СО ИЗНОС ПОМАЛ ОД 10.000 ЕВРА
31. ТРИ ПОНУДИ ИЗДАДЕНИ ОД РАЗЛИЧНИ ДОБАВУВАЧИ ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ ЗА ОПШТИ ТРОШОЦИ СО ИЗНОС ПОГОЛЕМ ОД 10.000 ЕВРА

32. ОДОБРЕНИЕ ЗА :

- изградба на нов обејкт
- реконструкција на постоечки објект
- адаптација на постоечки објект
- доградба на постоечки објект
- надградба на постоечки објект
- поставување на опрема за производство на енергија од обновливи извори на енергија
- изведена состојба

(ОДОБРЕНИЕТО ТРЕБА ДА СЕ ДОСТАВИ ОРИГИНАЛ СО ПЕЧАТ ЗА ПРАВОСИЛНОСТ)

ИЛИ

ИЗЈАВА ОД БАРАТЕЛОТ ДЕКА РЕЛЕВАНТНОТО ОДОБРЕНИЕ ЌЕ СЕ ДОСТАВИ ДО ДЕНОТ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НО НЕ ПОДОЛГО ОД 1 ГОДИНА ОД ДЕНОТ НА ПОДНЕСУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ИЛИ

ПОТВРДА ОД РЕЛЕВАНТНАТА ИНСТИТУЦИЈА ДЕКА ЗА ПРЕДЛОЖЕНАТА ИНВЕСТИЦИЈА НЕ Е ПОТРЕБНО ОДОБРЕНИЕ ЗА ГРАДБА

Потврдата ја издава Единица на Локална Самоуправа

33. РЕШЕНИЕ ЗА ПРОМЕНА НА ИНВЕСТИТОР ИЛИ ИЗЈАВА ОД БАРАТЕЛОТ ДЕКА РЕЛЕВАНТНОТО РЕШЕНИЕ ЌЕ СЕ ДОСТАВИ ДО ДЕНОТ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НО НЕ ПОДОЛГО ОД 1 ГОДИНА ОД ДЕНОТ НА ПОДНЕСУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО.

Решение за промена на инвеститор се доставува само доколку одобрението за градба не е издадено на име на Барателот.

34. КОПИИ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКА ФОРМА (ЦД) ОД ОСНОВНИТЕ ТЕХНИЧКИ ЦРТЕЖИ И ПРЕДМЕР - ПРЕСМЕТКА ОД РЕВИДИРАНА ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА

- изградба на нов обејкт
- реконструкција на постоечки објект
- адаптација на постоечки објект
- доградба на постоечки објект
- надградба на постоечки објект
- поставување на опрема/инсталација за производство на енергија од обновливи извори на енергија
- изведена состојба

35. ВРЕМЕНА СИТУАЦИЈА/СОСТОЈБА ЗА СИТЕ ЗАВРШЕНИ ГРАДЕЖНИ РАБОТИ

Времена ситуација се досатвува само доколку барателот има изградено дел од објектот кој е предмет на инвестиција и за истиот не бара финансиска поддршка

36. ДЕЛОВЕН ПЛАН ЗА ИНВЕСТИЦИИ СО ВКУПНА ПРИФАТЛИВА ВРЕДНОСТ НАД 50.000 ЕВРА

Напомена: барател земјоделска задруга треба да достави деловен план без разлика на износот на вкупна прифатлива вредност инвестицијата.

37. ТЕХНИЧКИ ПРЕДЛОГ ПРОЕКТ ЗА ИНВЕСТИЦИИ СО ВКУПНА ПРИФАТЛИВА ВРЕДНОСТ ПОД 50.000 ЕВРА

Агенцијата го задржува правото да побара дополнителна документација со цел докажување на исполнување на критериумите од ИПАРД Програмата 2014-2020 за користење на финансиска поддршка. Исто така Агенцијата има право да побара дополнителни документи за Барателот од други Институции со кои се докажува исполнување на соодветни критериуми од Програмата.

ДЕЛ V
ПОСТАПКА ПРЕД АГЕНЦИЈАТА

Постапката на Агенција од прием на Барањата до склучување на Договор за користење на средства се состои од :

1. **Проверка на комплетноста** на приложените документи согласно бараните документи по мерки и типови на инвестиции и тоа:

- Дали барањето за мерка 1 „Инвестиции во материјални средства на земјоделските стопанства“ е целосно пополнето и дали целокупната документација наведена во овој јавен повик согласно приоритетните сектори е доставена во прилог на истото.

Некомплетно барање за финансиска поддршка е Барањето кое не ја содржи целокупната документација во моментот на поднесување на истото.

- Дали документите кои се доставени во прилог на барањето се оригинал или копија заверена на нотар (доколку поинаку не е наведено во самиот документ).

2. **Проверка на соодветноста** на барање за користење на средства се прави со цел да се утврди:

- Дали доставените документи докажуваат исполнување на критериумите и условите за прифатливост на предложените инвестициони активности;
- Дали предложената инвестиција е економски и финансиски остварлива и одржлива, што се проверува преку анализа на параметрите содржани во приложениот деловен план / технички предлог проект;
- Дали предложената инвестиција за која се бара финансиска поддршка не е финансирана од други јавни извори на средства (Буџет на Република Северна Македонија и меѓународни донатори);
- Дали цените на предложените инвестициски активности се во рамките на пазарните цени преку анализа на референтните цени за соодветните активности.

Помош може да биде доделена на корисниците чии инвестициски проекти овозможуваат финансиска/економска одржливост. Економската и финансиската одржливост ќе се оценува врз основа на Деловен план или Технички предлог проект. Барателот со Деловниот план треба да ја прикаже можноста за континуитетот на работењето во текот на најмалку пет години од реализација на инвестицијата. Врз основа на следните економски индикатори ќе се оценува инвестицискиот проект:

- Модификувана интерна стапка на рентабилност која треба да биде поголема од 0,
- Нето сегашна вредност кое треба да биде поголемо од 0, и
- Период на враќање на инвестицијата кој треба да биде помал од 10 години.

Во случај на предложени проекти во вкупна вредност под 50.000 евра, економската одржливост се демонстрира преку Технички предлог проект кој што ќе содржи

финансиски индикатори во смисла на генерирање доволен приход кој што ќе ги достигнува оперативните трошоци на земјоделското стопанство.

Со цел да се утврди автентичноста на техничките параметри, економските и финансиските податоци, Агенцијата има право да бара дополнителни документи и информации како основ за донесување на одлука.

Верификација на веродостојноста на податоците содржани во Барање за користење на средства вршат овластени лица на Агенцијата со контрола на лице место.

Рангирањето се врши на сите комплетни и соодветни барања за користење на средства согласно приложените табели за рангирање по поодделни мерки.

Финансиската поддршка ќе се одобри за сите комплетни и соодветни барања за користење на средства во рамките на расположливите средства по мерка врз основа на извршена административна и контрола на лице место.

Некомплетните, несоодветни како и барања за користење на средства кои имаат помал број на поени во однос на расположливите средства по мерка, ќе бидат одбиени со Решение.

Со барателот чие барање за користење на средства е одобрено се потпишува Договор во рок од 30 дена од денот на добивањето на Решение за одобрување на средства од ИПАРД Програмата.

Барателите не смеат да започнат со реализација на инвестицијата пред потпишување на Договор за користење на средства со Агенцијата, со исклучок на активностите поврзани со општите трошоци (изработка на деловен план, технички предлог проект, физибилити студија, архитекти, проектна документација).

По завршување на инвестицијата, барателот е должен да достави до Агенцијата барање за исплата во рок утврден во Договорот за користење на средства.

Барање за исплата е унифициран образец кој што крајните корисници го добиваат при потпишување на договорот за финансиска поддршка. Барањата за исплата исто така ќе бидат достапни за подигнување во просториите на Агенцијата и од веб страната.

Барањата за исплата се доставуваат согласно временскиот рок даден во договорот. Корисникот е обврзан своерачно или електронски да го пополни барањето за исплата и да ги наведе фактурите/про-фактурите кои ги доставува до Агенцијата, притоа наведувајќи за која мерка и тип на инвестиција го поднесува истото.

Проверката на финансиската документација се извршува исклучиво на оригинали или копии заверени на нотар при што во случај да се доставени оригинални документи во текот на постапката за одобрување на исплата Агенцијата е должна да ги испратат истите до крајниот корисник. Истите ќе бидат означени со печат на Агенцијата како би се избегнало понатамошно двојно финансирање.

Доколку документите кои се пропратни кон барањето за исплата се достават после рокот, барањето ќе биде одбиено и договорениот износ на финансиска поддршка нема да биде исплатен.

Доколку се настанати промени во барањето за исплата т.е се набават активности кои не се предмет на договорот, а притоа не е поднесено барање за анекс на договор, истото барање нема да биде исплатено, или ќе биде делумно исплатено во зависност од ефектот кој настаната промена ќе го има врз целокупната инвестиција која е предмет на договорот.

Доколку корисникот не се придржува кон одредбите од договорот кои се однесуваат на рокот на реализација на инвестицијата, треба да се има во предвид дека сите активности настанати пред потпишување на договорот (освен реализираните општи трошоци) нема да се дел од финансиската поддршка. Сите активности набавени пред рок т.е. пред потпишување на договорот нема да бидат предмет на инвестиција. Исто така сите набавени и исплатени активности после рокот на реализација на инвестицијата или во рокот на доставување на барањето за исплата нема да бидат предмет на финансиска поддршка.

После административната проверка доколку барањето за исплата е комплетно и соодветно, предметот ќе биде проверен на лице место од страна на овластени лица на Агенцијата кои имаат за цел да ја проверат реализацијата на инвестицијата во целост и во согласност со договорот. По извршената контрола на лице место, ќе биде изработен извештај во кој детално ќе биде опишана фактичката состојба утврдена на лице место. Истиот треба да биде потпишан од страна на лицата кои ја вршат контролата и од самиот корисник или овластено лице од страна на корисникот. Во случај на забелешка на извршената контрола, корисникот има право истата да ја наведе во извештајот.

После извршената контрола, доколку се констатира дека инвестицијата е реализирана во целост и во согласност со договорот, се продолжува со постапката за одобрување на исплата. Доколку се констатира неусогласеност на процесот на реализација на инвестицијата во целост и во согласност со договорот се продолжува постапката за одбивање на барањето за исплата.

Откако ќе биде одобрена исплатата, Агенцијата издава решение за одобрување на исплата. Доколку биде одбиено барањето за исплата, Агенцијата издава решение за одбивање.

Со решението крајниот корисник ќе биде известен за сумата која му е одобрена т.е. одбиена. Барателот кој ќе потпише договор со Агенцијата е должен инвестицијата која што е предмет на договорот да не ја отуѓува, дава под закуп или заем, не ја смени намената и локацијата на истата за целовреметраење на договорите односно 5 години од последната исплатата на финансиските средства.

Контрола на лице место и спроведувањето на надзор врз договорот вршат овластени лица од релевантните институции од Република Северна Македонија и Европската Унија.

ДИРЕКТОР
Николче Бабовски

Согласни:

Вангел Наневски
Игор стојменоски
Верица Ѓоревска
Владимир Христов
Панче Арсов
Марија Лекиќ